

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

OSSA, ſolidiores corporis humani partes, cæteris omnibus aliis ſuſtinendis ſtabiliendiſque inſerviunt. Intimiorem illorum compagem perluſtranti, fibras mirificè inter ſeſe implexas & ordinatas, multiplicia vaſa diverſis plenâ liquoribus, eamdemque demùm ſtructuram ac molliores corporis partes undique exhibent. Non mirum igitur, utrumque partium genus, iiſdem præcisè morbis affici, tumoribus ſcilicet, nec-non continui ac contigui ſolutionibus.

HAS inter, haud infrequentior *Luxatio*, quæ eſt *Receſſus extremi oſſis mobilis ex cavo in quo naturaliter movebatur*. Quicumque morbi illius curationi cupit incumbere, non ſolùm commiſſuras oſſium, ſed etiam in iis ligamenta, cartilagines, humorem ſinovialem, muſculos, vaſaque iis vicina perſpecta habere debet; de iis ergo, antequam ulteriùs progrediamur, pauca in anteceſſum præmittere juvat.

Ossium commiſſura, non eorum ſolùm conſenſum, ſed & eorum adhæſionem præſupponit. Conſenſus oſſium, *Articulatio*, adhæſio, *Symphyſis* dicitur. Multiplex articulatio: vel enim oſſa moventur, vel non; primo in caſu *Diarthroſis*, in ſecundo verò *Synarthroſis vocatur.* Tertiam articulationis ſpeciem quidam admittunt (*a*) in quâ, oſſa eâdem ac in *Synarthroſi* ratione juncta, quemdam tamen motum poſſunt exercere; hanc ideò *Amphiarthroſim* nominant.

Duplex *Diarthroſis*, manifeſta nempè & obſcura. *Diarthroſis* manifeſtæ ſpecies ſunt, 1°. Orbicularis, quæ rursùs *Enarthroſim* & *Arthrodiam* continet. 2°. Alterna, quam *Gynglimum* quoquè appellant. *Gynglimus* angularis eſt vel lateralis: angularis in perfectum & imperfectum dividi poteſt. 3°. Planiformis, ab obſcurâ *Diarthroſi* nullatenùs diſtinguenda.

Ad *Synarthroſim*, alteram articulationis ſpeciem, 1°. utraque ſutura, legitima, nempè & notha, 2°. Harmonia; 3°. *Gomphoſis*, quartóque tandem χινδύλησις (*b*) poſſunt referri.

Ossa, vel ſolâ partium ſuarum diſpoſitione, vel ſubſtantiâ quâdam mediante inter ſeſe connectuntur; hinc duplex *Symphyſis*, prima *Symphyſis* abſque medio, altera *Symphyſis* cum medio, *Synevroſiſque*, *Synchondroſis*, aut *Syſſarcoſis* pro variâ ſubſtantiæ mediantis indole nuncupatur.

Cartilago ſubſtantia eſt flexilis, albicans, elaſtica, extùs levigata, intùs compacta, abſque cavis, fibriſque, ſaltem conſpicuis. Cartilagines duplicis generis humano in corpore paſſim reperiuntur; ad articulos illæ pertinent, aliæ vero ſecùs; priores triplicis rursùs ſunt generis; mobilium oſſium extremitates his operiuntur; cavitates articulorum illis augentur; aliiſque tandem in his-ce cavitatibus contentis quidam diriguntur motus.

Ligamentum ſubſtantia eſt fibroſa, compacta, difficile extenſilis, elaſtica, &c. Ligamenta ad articulos pertinent, vel non: priora interna aut externa ſunt; hæc rursùs articulum omninò comprehendunt, & capſularia dicuntur, vel juncturis oſſium obfirmandis, quibuſdamque motibus dirigendis inſerviunt.

Articulationum cava, ſinoviâ, humore viſcoſo & limpi-

(*a*) Vid. Winſlow Expoſ. Anat. n°. 146.
(*b*) Conſul. Inſtit. Chirurg. Platneri, n°. 1093.

do, continuò lubricantur; eam à glandulis quibusdam, finovialibus ergò dictis, ibique reperiundis feparari compertum eft. Medullarem fuccum huic juxtà, quorumdam placita immifceri non poffe, nobis videtur. (a)

Plurimùm inter fe difcrepant luxationes. Earum differentiæ deducendæ funt, 1°. ab articulo qui morbo illo afficitur, 2°. à loco quem caput offis occupat, 3°. à caufâ à quâ pendet luxatio, 4°. ab ejus fymptomatis, 5°. tandem ab ejus tempore. Dividuntur autem in completas & incompletas; fuperiores, inferiores & laterales; fimplices, compofitas & complicatas, recentiores & veteres, &c.

Causæ luxationum internæ funt vel externæ: externas inter, ea omnia annumerantur quæ ligamenta ultra modum elongare, offaque fuis è cavis ejicere poffunt: tales funt, ictus, lapfus, nifus, &c. internæ verò ea funt quibus offa inæqualibus trahuntur viribus, mufculi ligamenta-ve, articulum ambientia relaxantur, articulorum cava extraneo quodam corpore replentur, mutuus-ve partium deftruitur confenfus: haud infrequentiores funt, ligamentorum debilitas à prægreffo ferofòrum humorum in articulum influxu; convulfiones; paralifis; finoviæ accumulatio; articulorum abfceffus; offiumque tandem intumefcentia.

Diagnostica luxationum figna, in communia & propria dividuntur: communia quâlibet in luxatione occurrunt, fcilicet, dolor, immobilitas, tumor eo in loco quem caput offis occupat, & cavitas in eo equo excidit, partifque tandem accurtatio vel elongatio.

Propria varia funt pro variis luxationum fpeciebus. Completam à caufâ externâ productam fequentia indicant. 1°. Externæ caufæ actione fubitò accidit; 2°. alia luxati offis extremitas versùs oppofitam partem dejicitur, ex quo judicari fimul poteft, an fuperior, inferior, lateralis-ve fit; 3°. membrum unam in partem facilius movetur; 4°. partis affectæ mufculi inæqualiter tenduntur.

Incompletam è contra luxationem effe his fignis cognofcitur: 1°. Figura nec longitudo partis immutantur; articulus tamen

(a) Præterquam quod non demonftratur, quâ ratione medullaris fuccus in articulorum cava extillet; liquoris illius cum finoviâ, mifcela impoffibilis eft, uti expertum fuiffe fe dicit Duverneyus, Tract. de morb. Off. Tom. 2, pag. 359.

paulò eminentior eſt ac in ſtatu naturali, 2°. non faciliùs in unam, quàm in aliam partem movetur; 3°. dolor intenſiſſimus eſt.

Luxationis à ligamentorum relaxatione diagnoſis deducitur, ex eo quod, 1°. prægreſſus fuerit ſeroſorum humorum in partem decubitus; 2°. hæc facillimè quâquâ verſùm moveatur; 3°. adſit in articulo tumor cum mollitie.

Si è contrà ab humoris ſinovialis congeſtione pendeat, fit pedetentim & abſque dolore, 2°. membrum elongatur, 3°. difficilè, ſæpiùſque nullatenùs reponi poteſt. 4°. dum tentatur reductio, ſonus quidam percipitur, ei ſimilis quem ſubacta refert argilla.

Luxationem à paralyſi pendere nullus inficias ire poteſt, cum membrum paralyticum afficit; 2°. cum cavum adeſt inter caput oſſis & ſolitam illius ſedem; tertióque tandem cum os luxatum omnem in partem titubat.

Quæ tandem à convulſionibus, abſceſſu, aut ab oſſium intumeſcentiâ pendent, facillimè cognoſcuntur.

Ut varia luxationum diagnoſis eſt pro diverſis earumdem ſpeciebus, ſic quoque varia prognoſis. Ex. g. quæ *Diarthroſes* orbiculares afficiunt, aut ab externâ cauſâ pendent, ſimplices & compoſitæ, recentes, &c. iis quæ in *Diarthroſibus* alternis accidunt, aut ab internâ producuntur cauſâ, complicatis &c. faciliùs & reponuntur & curantur.

Hujus-ce morbi ſymptomata omnia, à ligamentorum tendinumque nimiâ extenſione, cartilaginum inverſione, glandularumve ſinovialium contuſione pendent, & eorum præcipua ſunt dolor, immobilitas, inflammatio, febris, convulſiones, marcor, torpor, anchiloſis, &c.

Tria ad illius curationem requiruntur; 1°. enim luxata oſſa redaptari debent; 2°. ſuo loco retineri; 3°. præſentia curari accidentia, futuraque averti.

Luxatorum oſſium repoſitio extentione, contra-extentione, reductioneque tandem obtinetur. Extentionis ac contra-extentionis nomine, illæ deſignantur actiones, quibus dimotorum oſſium extrema à ſe invicem deducuntur.

Manibus, habenis, machinisque fieri possunt, his cum cautelis ut, 1°. pars eo sit in situ, ut musculi æqualiter extendantur; 2°. loca quibus laquei debent imponi spleniis defendantur; 3°. laquei ipsismet affectis partibus & pone condylos applicentur; 4°. laxiùs aut strictiùs pro majori minori-ve ægri obesitate constringantur; 5°. vires quibus trahuntur æquales sint; 6°. ossium dimotioni, vique musculorum proportionales; 7°. tandem gradatìm agant.

Reductio quæ est actio, quâ os luxatum suam in sedem reponitur, non est celebranda, quin sufficiant extensiones; id autèm cognoscitur ex eo quòd partes sufficienter à se invicem removeantur, musculique modò tumefacti, depressi appareant.

Reductio vero ita fieri debet, ut os idem repetat iter, ac dum fuit luxatum, 2°. lentè ac successivè suam in cavitatem reponatur. Eam ritè factam esse indicant, 1°. sonus quidam eo quo fit temporis momento percipiendus; 2°. verò accidentium, doloris putà ac immobilitatis imminutio.

Quamquam luxatorum ossium redaptationem primò instituendam esse dicamus, ab eâ tamen abstinendum, 1°. cùm luxatio inflammatione, convulsionibus, fracturâ-ve in eodem osse complicatur, nisi forte, vasa majora, dimotis ossibus comprimantur, gangrenæque periculum immineat; inflammatio enim priùs discuti, convulsiones sedari, fracturaque tandem debet consolidari; 2°. cùm luxatio vetustior est; tunc enim ut plurimùm, impossibilis evadit.

Luxata ossa suo in loco retinentur, 1°. absolutâ quiete; 2°. fasciatione: 3°. situ idoneo. Deligatio diversimode, pro variis, luxationibus, instituitur, eaque in luxationibus à causâ internâ magis quàm in iis quas externa produxit causa, necessaria est.

Varius quoque situs, hic corpus integrum; luxatum articulum ille spectat: exceptis maxillæ inferioris, extremitatumque superiorum luxationibus, æger in aliâ quâvis luxatione supinus recumbere debet. Membrum affectum, eo sit in situ, ut, 1°. musculi, quantum fieri potest, relaxentur: 2°. molliter firmiterque sustineatur: 3°. cæteris partibus elatius.

Futura luxationum incommoda, illarum reductione, repercutientium applicatione, venæ sectionibus plus minus-ve repe-

ritis, diætâ, potu diluente & refrigerante, quiete primis à luxatione temporibus, levibusque tandem motibus primis diebus elapsis, arcentur: præsentia verò, mediis modò enumeratis, anodynisque, emollientibus, narcoticis, aut tandem resolventibus, pro re natâ, adhibitis curantur.

De Luxationibus à causâ externâ hîc tantùm modò egimus. Quæ vero ab internis causis, sinovialis scilicet humoris accumulatione, convulsionibus, &c. pendent, non sunt reducendæ, quin morbi quibus producuntur, propriis sibi remediis fuerint destructi.

Has Theses, DEO JUVANTE, *Præsideque* M. RAPHAELE-BENEVENTO SABATIER, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magistro, *tueri conabitur* ANDREAS-JOANNES LAGRAVE, *Parisinus*, *in almâ Universitate Parisiensi Liberalium Artium Magister.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

Die Sabbati 29ª. Decembris à sesqui-secundâ post meridiem ad Septimam. Anno Domini 1753.

PRO ACTU PUBLICO

ET

MAGISTERII LAUREA.

Typis DELAGUETTE, Regii Chirurg. Collegii Typographi. 1753.